

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Cap. IX. De Magna Græcia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

Annibali dederant : hodie *Salerno*. Facta est Colonia anno 7. post bellum Annibalicum ; quando scilicet , ait Strabo, Picentini vicatim habitare compulsi sunt à Ro. Olim remota erat à mari , & in montibus qui vrbi iam imminet ; Strabo tamen à mariminimùm ait esse distitam.

PICENTIA, caput gentis Straboni , tempore Marsici belli incensa , ait Florus ; hodie rudera dicta *Vicenza*, ab indigenis indicantur prope *Euoli*.

MARCINA Etruscorum opus , à Samnitibus habitata : hodie *Veteri*. Hic suspicatur Cluverius fuisse templum Iunonis Argivæ quod Iason condidit , de quo Plinius.

Eburi , incolæ Eburini Plinio : hodie omnium suffragio *Euoli*.

CAPVT NONVM.

De Magna Græcia.

§. 1. *Quid sit Magna Græcia.*

MAGNA Græcia diuersimodè apud veteres scriptores sumitur , & eius varij proferuntur fines ; ac proinde antiquos reperio in quatuor opiniones distractos.

PRIMA SENTENTIA est Plinij apud quem Magna Græcia alio nomine Frons Italiæ dicitur , & complecti tres sinus Aufonij maris Tarentinum , Locrensem & Scyllaceum : videlicet Græciam sic sumptam extendit à Leucopetra Promontorio , seu Brutio *Punta della Saëta*, ad Salentinum , seu Iapygum Pro. *Capo di S. Maria di Leuca* ; quo nomine tantùm Magna Græcia , Lucaniam & Brutios videtur continere.

SECUNDA OPINIO est Ptolemæi in suâ Geographiâ lib. 3. cap. 1. vbi duabus superioribus Iapygiam videtur adiungere ; sicque nomine Magnæ Græciæ in vnum corpus venient Apulia , Lucania , & Brutij.

TERTIA sententia est Strabonis disertè adscribentis Magnæ Græciæ lib. 6. præter 3. supradictas regiones Capaniam & Siciliam ; nam primò ait hanc occupatam esse à Lucanis , Brutiis , & Campanis : Straboni quoque de Sicilia adstipulatur Liuius lib. 7. dum Græcos nominat , quos postea Siciliæ Tyrannos vocat.

QUARTA denique est eorum qui totam Italiam Magnam Græciam dixere: inter eos recensetur Athenæus lib. 12. vbi Magna Græcia definitur *πᾶσα χερδὸν ἢ τῆς τῆν Ἰταλίαν κατοικησῖς*: sic etiam Pompeius Festus, *Maior Græcia dicta est Italia, quod eam Siculi quondam obtinuerunt, vel quod in eam multe magnæ ciuitates ex Græcia profectæ sunt*: quibus posterioribus verbis causa redditur quare Magna Græcia nuncupata sit.

§. 2. *De populis antiquis Magnæ Græciæ, qui iam defecere.*

TRES vulgè numerantur, *Pelasgi, Chones, & Oenotrij*: de Pelasgis suprâ diximus satis multa, de duobus postremis pauca commemoremus.

NUM. 1. *De Chonibus, & Choniâ regione.*

CHONES genere Oenotrij fuerunt, vt disertè tradit Aristoteles 7. Polit. cap. 10. quod & facit Antiochus quidam apud Strabonem, à quo Chones gens Oenotrica dicuntur. Strabo tamen eos videtur ab Oenotris distinguere, & ait Chones extendi à Lacinio Promontorio *Capo delle Colonne, Metapontum vsque Torre di Mare.*

NUM. 2. *De Oenotris.*

OENOTRVS Lyæonis filius vnus ex 22. venit in Italiam ex Arcadiâ, cum Peucetio fratre, inquit Dionys. Halic. lib. 1. Peucetius ad Prom. Iapygum appulit, eamque regionem de suo nomine nuncupauit Peucetiam. Oenotrus autem videtur reliquum occupasse vsque ad Fl. Silarum limitem Lucaniæ, & Campaniæ. Certè eorum regio dicta est Pandosia, vt tradit Strabo, & Posidonia apud Dionys. Halicar. lib. 1. vrbs Oenotrorum vocatur. Arbitror igitur Oenotros ab Iapygibus diuisos fuisse per Fl. Brandanum, per Silarum autem ab Opicis qui Campani fuere, ab Ausonibus quoque sic diuisi sunt, quorum agros Samnites & Hirpini obtinuerunt.

§. 2. De Minoribus Regionibus magnæ Græciæ historica.

NVM. 1. De Iapygia, & Iapygibus.

NOMEN & ORIGO. Dicta est hæc regio Iapygia à Græcis, vt ex Strabone, & Appiano liquet, & ab Iapyge, Dædali filio, vt tradunt Plinius, & Solinus: sed Antonius Liberalis libro de Transformationibus vult dictam ab Iapyge filio Lycaonis indigenæ, eique duos fratres assignat Daunium & Peucetium; aitque tres illos fratres exercitum habuisse conflatum ex indigenis Illyricis, & Messapiis, ideóque hunc tractum diuisisse in tres partes Dauniam, Peucetiam, & Messapiam; sic iste.

Dionysius autem Halic. lib. 1. innuere videtur totum hunc tractum dictum esse Peucetiam à Peucetio Oenotri fratre filio Lycaonis.

Strabo denique Messapiam cum Iapygiâ confundit, & sic à Græcis nominatam esse. Ait item incolas diuidere Iapygiam in Sallentinos, Calabros, & Apulos, Apulos autem in Peucetios, & Daunios.

Ex quibus omnibus satis implicatis ita diuidendam puto hanc regionem.

MAGNA GRÆCIA	}	IAPY-	{	APVLLIA	{	Daunia.
		GIA		MESSAPIA,	{	Sallentini.
		OENO-	TRIA	{	Lucania.	{

NVM. 2. De Apuliâ, & Apulis Daunis & Peucetiis.

NOMEN. Vnde dicta sit Apulia non constat; nugantur enim qui sic appellatam volunt quasi *Apluuiam*, quod Horatius eam Siculofoam dixerit: scio quidem hanc etymologiam probatam esse Facio viro erudito, sed eam meritò Leander explodit. Aliqui apud Leandrum, sic vocatam putant à quodam Apulo veteri Rege, qui eò commigrauit multis ante Troiæ ἀλώσιν annis. Prudentiùs

statuit qui ait nihil in hac parte occurrere.

DAVNI dicti sunt à Dauno Rege cui auxilium Diomedes tulit, cum obsideretur ab hostibus, pollicito partem agri ei se daturum: quis autem fuerit ille Daunus suprâ inuimus.

Dauniorum autem Apulorum fuere *limites*, Frento Fl. aut Tifernum Fl. *Fertore*, aut *Biferno*, quo diuiduntur à Frentanis ab *Oriente*, item & à Samnitibus, & Hirpinis ab eadem parte: à *Septentrione* & *Oriente* Mari Supero alluebantur; denique à *Meridie* Cerbaro Fl. *Ceruaro*, à Peucetiis, vt tradit disertè Plinius lib. 3. cap. 12. qui tamen paulò post ab Aufido fluuio inchoare ait, & Salapiam in Dauniâ collocat.

PEUCETII, à Peucetio filio Lycaonis dicti sunt; sed hos Plinius cum Messapiis confundere videtur cap. 11. lib. 3.

Peucetiorum autem fines sunt; ab *Septentrione* Cerbalus Fl. & pars Hadriatici Maris, sicut & ab *Oriente*; ab *Occidente* Hirpini; à *Meridie* denique Bradanus Fl. *Bradano*, quo à Lucanis dirimuntur; & communes habent cum Messapiâ fines.

Per hunc autem tractum effusi sunt populi PÆDICVLI dicti, vt ex Plinio liquet, qui eorum oppida recenset cap. 11. lib. 3. Hi apud Valerium Maximum perperam *Fidiculi* nominantur. Dicti sunt autem Pædiculi vt Strabo inuunt, & Plinius à 9. adolescentibus totidémque virginibus qui ex Illyrico venerunt, & multa in hoc tractu oppida condiderunt; à quibus XIII. populi progeniti sunt, fortè legendum XIX. octodecim.

NVM. 2. De Messapiâ, seu Calabriâ, eiusque populis Sallentinis, & Calabris.

PENINSVLA quæ Brundisium inter, atque Tarentum procurrit in Mare MESSAPIA dicta fuit, à duce quodam Græcorum, vt vult Plinius lib. 3. cap. 11. Stephanus ait eundem ducem Monti in Anthedoniâ regione dedisse nomen, quæ vbi gentium sita sit non est facile statuere. Messapios gentem Barbaram vocat Pausanias in Phocicis.

CALABRIA dicta fuit à Calabris populis, de quibus mox dicemus. Sed notabis hanc Calabriam aliquando strictiùs, aliquando latiùs sumi; latiùs, includere totam Apuliam, vt intelligitur ex Seruio, & veteri Horatij Scholiaste, apud quos mons Garganus in

Calabriâ collocatur; strictiùs autem eâ regione quæ definit in Iapygium Promontorium; sic Tacitus an. 3. ait Corcyram insulam opponi Calabriae.

Quomodo autem Messapiae nomen cum Iapygiâ apud Strabonem confundatur, ut & cum Peuceriâ apud Plinium supra significauimus Porro in hac Peninsula duo populi reperiuntur Calabri, & Salentini.

CALABRI ex aduerso Sallentinorum oram Borealem huius Peninsulae incoluerunt, vbi Brundisium.

SALLENTINI vero siue Salentini oram Australem vbi Tarentum: tamen apud Poëtas, & maximè apud Maronem ad Lucanos vsque & Brutios videntur extendi: sic enim Virg. 3. Æneidos.

Hic & Naricij posuerunt mania Locri,

Et Salentinos obsedit milite campos

Lyctius Idomenæus.

Sigonius in Tabulis Capitolinis contendit scribi per duplex Il Salentinos, Goltzius negat ex inscriptionibus.

N V M. 3. De Lucaniâ, & Lucanis.

NOMEN. Λυκαλία Graecis appellatur: à Latinis Lucania: vnde autem hoc nomen, fatius est fateri nescire quàm cum sciolis vaticinari: ab iis populis, Lueanica farciminis genus ex porcinis carnibus dicta sunt, item & elephantes Boves Lucæ quod primùm in hac regione visi essent sub Pyrrho Rege, licet id improbet Varro, & à luce clypeorum Regionum dictos velit, 6. de lingua Latina.

ORIGO. Orti sunt Lucani à Samnitibus, ut asserunt Plin. lib. 3. cap. 5. & Strabo lib. 5. eò autem deducti sunt à Samnitibus cum Oenotros expulissent, vbi diu cum Graecis depugnarunt. Tempore autem Strabonis ad eò attriti erant, ut eorum ciuitates ægrè distinguerentur, quod multæ earum ciuitatum per se corpus non efficerent, & consuetudines sermonis, armaturæ, vestium, aliæque id genus obsoleuissent, singula oppida seorsim essent ignobilia.

FINES. A Septentrione Silari Fl. Vafento à Picentinis, ab Apulis Brandano Fl. Brandano dirimuntur: à Meridie à Brutiis Laò Fl. Lano, & Sibari Fl. Cochile; ab Oriente Sinu Tarentino parte Siculi Maris; ab Occidente Mari Etrusco, seu Infero verberantur.

N V M.

N V M. 4. De Brutiis.

NOMEN & ORIGO. A Græcis plerisque Βρῆττοι nominantur, apud Dionysium Βρῆττοι, Ptolemæo Βρῆττοι: sic dicti ait Strabo lib. 6. linguâ Samniticâ quasi *defectores*, seu *desertores*, quia cùm essent pastores Lucanorum, indulgentiâ dominorum abusi, ab iis defecere adiuti à Dione qui contra Dionysium Tyrannum depugnabat. Diodorus tamen lib. 16. sic dictos mauult quasi *fugitiuos*: nam Lucanorum lingua *Brettios* sonat *seruos fugitiuos*; notâtque in hanc Italix partem multos illius farinae homines confluisse, primò prædatoriam egisse vitam, postea iustis præliis cum indigenis dimicasse, & plerasque vrbes cepisse, sicque Rempublicam suam constituisse. Stephanus tamen, & Eustathius à Bretto Herculis filio dictos esse volunt. Iustinus à Brutiâ quâdam fæminâ, quæ rebellibus seruis castellum prodidit, vbi postea nouam urbem condidit, & gratiæ memores se de eius nomine Brutios dixere: finitimos armis subegisse, Alexandrum Epirotarum Regem qui venerat in auxilium Græcorum penitus deleuisse, atque confecisse, sic lib. 23. Iornandes in Gothicis hanc mulierem Reginam appellat, parum probabiliter.

Dicitur aliter **PENINSULA BRVTIORVM**, immo & doctorum iudicio **RHEGINORVM**, in quâ Crassus inclusit Spartacum fossâ 37. mil. pass. cum 50. pass. latâ & altâ 15. pedes. Errant enim qui id factum putant ad Scyllæum scopulum, quoniam is locus capere urbem non potest, nedum 60. hominum millia quæ sub signis habebat Spartacus. Dicitur & apud Florum, qui id enarrat, *angulus Brutius*, & *Brutius ager*; neque obest quod Plutarchus in Crasso dicat, hîc Spartacum nihil inuenire potuisse, nam hîc grassationes suas diu exercuerat: & verò cùm inde exiit statim dicitur ad Flumen Salsum peruenisse apud Plutarchum, at is fluuius statim in Lucaniâ occurrit. Quomodo autem ad Annibalem defecerint, quomodo à Romanis multari sint, alij excutiant quibus est plus otij.

FINES Brutorum. A Septentrione Laô & Sibari Fl. à Lucanis discescuntur: ab Occidente lauantur Tyrreno Mari, & freto Siculo: à Meridie, & Oriente mari Ausonio, seu Siculo verberantur.

§. 3. Geographica descriptio Apulia.

NVM. 1. *Apulia Daunia, antea Puglia Piana, nunc la partie de la Capitanata vers le mont Gargan, entre les riuieres Fortore, & Ceruaro.*

- LO-
CA
MA-
RITI-
MA
DAV-
NIO-
RVM. } MONS GARGANVS: *Monte di Sant-Angelo*, Straboni Promontorium dici videtur, & mons collis Drium ex quo riuus effluit sanans omnis generis morbos. Hunc Diomedes à continente rescindere voluerat, sed imperfectum reliquit opus.
- MA
DAV-
NIO-
RVM. } Agasus portus: hodie *Porto Græco*.
Hurium oppidum ex alterâ parte Gargani: *Rodia*.
VRIA, vnde sinus VRIAS dictus vulgò *le Golphe de Manfredonia*, vnde Vriam aliqui suspicantur esse Manfredoniam; certè hæc ex illa creuit.
- FLV-
VIVS } CERBALVS: *Ceruaro*, limes Dauniorum, qui nunc cadit in paludem ex quâ se postmodum videtur insinuate in *Candelaro Fl.*
- VR-
BES } SIPONTVM: vulgò *Siponto*; Sepius, vntis Straboni, Sippus Silio, ita dicta à Sepiis quæ eiciuntur ad vicinum littus: non est affixa Fl. quare Strabo merces de Siponte *deuehi*, *αργύριον* in Cerebalum.
- ME-
DI
TER-
RA-
NEÆ } TEANVM APVLVM: ad diferimen Sidicini in Campaniâ ad lacum Straboni, qui hodie *Lago di Lesina*: nunc verò 10. mil pass ob ostio Fl. Frenoris videntur rudera vrbs quæ hodie *Teani*.
LVCERIA Col. Stephano Lucara: hodie *Lucera*, postea *Nocera*, & *Nocera delli Sarraceni*, seu *Lucera delli Fagani*: vrbs vetusta, humilis tempore Strabonis.
- APV-
LO-
RVM } ARPI, & ARGYRIPPA, primùm dicta Lampe, postea à Diomede Argos Hippium, vnde formata vox Argyrippa, ab Apulis Argi postea dicta, ait Tzerzes; incolæ Argyrippani Polybio Plinio Arpani: hodie *Arpe*, aliis *Arpe*. Circa hanc urbem fuere gentes Monadorum, & Dadorum, quorum excidit vrbes Dio-

APVLIAE
LVCANIE
 et
BRVTIORVM
 Descriptio

DAV- medes Apinam & Tricam, quæ prouerbio dedere
 NIO- locum, *Plinius*.
 RVM. Gerion, seu Geronium, & Gerunium, cuius fit mentio
 in bellis Annibalicis: hodie *Trazonata*.

NVM. 2. *Apuli Pucetij*, hodie vne partie de la Capitanata entre les
 fleuves Cernaro, & l'Offanto, le territoire de Bari,
 quelque partie de la Basilicata, & Otranto.

LO- SALAPINA PALVS, cuius meminit Lucanus 4. Pharsa-
 CA lidos: hodie *Lago Salso*.
 AUFIDVS Fl. exde Cannensi factus decolor, vnus di-
 uidens Apenninum: hodie *Offanto*, vulgò *l'Offanto*.
 MA- Barduli in Tabulis Itinerariis: *Barleta*.
 RITI- Turenium in iisdem Tabulis: *Trani*.
 MA- BARIVM, Piscofum dictum Horatio, Plinio Barion
 quod antè Iapygem dictum esse ait; Strabo Barin vo-
 cat, Tacito Municipium est: *Bari*.
 PEV- Turres Cæsaris: hodie *Torre Repagnone*.
 CE- EGNATIA, Gnatia Horatio: in eo oppido saxum cui
 TIO- impositum lignum ad sacrum quoddam ardebat, Pli-
 RVM. nio; quod Horatius irridet: *Torre d'Anasso*.
 Turres Iulianæ: hodie *Torre de Puzeglie*.

VR- SALAPIA, meretricio amore Annibalis clara, Plinio;
 BE S Straboni dicitur Argyripporum nauale, mare ergo in-
 ME- de recessit: hodie *Salpe*.
 DI- CANVSIVM, ad Fl. Aufidi ripam *Canosa*, Straboni em-
 TER- porium Canusinorum, incolæ Canusini dicti bilin-
 RA- gues veteri Scholiastæ Horatij, quia Latinè, & Græ-
 NEÆ cè loquebantur: malè in Daunia ponitur apud Pli-
 nium.
 CANNÆ vicus, Polybio Canna, 25. stadiis à Canusio
 Procopio, arx in quam Romani frumentum compor-
 tarant, vbi & victi ab Annibale 40. militum millia
 perdiderunt: hodie *Canne*, alluit hunc Fl. Gedo, seu
 torrens cuius meminere Florus & Valer. Max. quem
 iunxit Annibal ponte ex cadaueribus: eius campi
 Cannenses, campi Diomedis, & campi Ætoli nomi-
 nabantur.

- APV- ASCVLVM, cognomento Apulum; *Ascoli*, vbi victus à
Ro Pyrrhus.
- LO- VENVSIA Horatij patria, condita à Diomede vt Vene-
rem placaret quam læferat ait Seruius: in Dauniâ
malè quoque locatur à Plinio: hodie *Venosa*.
- RVM ACHERONTIA oppidum, Acherontis idis Procopio:
hodie *Chirenza*, seu *Cirenza*, aliter *Acirenza*, & *Age-
renza*.
- PEV- Forentum, corruptè apud Liuium & Diod. Ferentum,
cuius incolæ Forentani: *Forenza*.
- CE- BANTIA, ex qua Marcellus multùm nocuit Annibali,
TI O- haud procul à fonte Bradani Fl. ad oppidum *Petra
Galla*.
- RVM. Genusium: *Genosa*.
Mateola: *Matera*.
- MONS } VLTVR pars Apennini ad Bradani Fl. fontem, incolis
Apennino, à quo Vultur ventus nomen habet, vt in-
telligitur ex Liuiio.

§. 4. *Messapia, seu Calabria.*

NVM. I. *Sallentini*, aliter *Messapij dicti*, hodie la partie d'Otranto
au deça de l'Apennin.

LOCA MARITIMA

TARENTVM: hodie *Tarento*, olim & Tarentus, Græcis *Tá-
eas*, vrbs ita dicta, aut à *Tereno* quæ Sabinâ linguâ *molle* so-
nat, vt vult Macrobius, aut à Taranto Nepruni Filio, qui
eam condidit, reparauit Phalantus dux Partheniorum La-
conum: alias opiniones vide apud Strabonem, & Ser-
uium, vt de sepulchro cui inscripta erat vox *Thare* nomen
quod primò Phalanthus vidit, aut à Tarento Herculis fi-
lio, vnde *Herculeam* dictum. De Partheniorum aduentu
lege Iustinum lib. 3. & Pausaniam in Phocicis. Apud Vir-
gilium videtur *Oebalia* dici, quia à Lacedæmoniis condi-
ta quibus *Oebalus* imperauit. Condita erat in agro Saty-
rio, seu Saturio, vnde & *Satyrium*, & *Satyreon* dicta est;
à Marone Saturum cognominatur à Saturiâ Minois Cre-
tensis filiâ, quæ genuit ex Neptuno Tarentum Lacedæ-

MMmm iij

monium, qui passus naufragium eò delatus est à Delphinis. Maxima & opulentissima urbium maritimarum dicitur apud Pausaniam cum portu optimo in quem influebat.

GALESVS Fl. item & Eurotas dictus apud Polybium, ab vrbe quinque millibus distans apud eundem: hodie *Tara*, quem malè Ortelius à Galeſo distinguit.

Hodie Tarentini duo portus *Mare Grande*, *Mare Picolo*. Lana Tarentina mollissima erat, & oues hic tegebantur, vnde Pellitæ ab Horatio dicuntur.

MONS AVLON vrbi adiacebat vitifer, qui quomodo nunc dicitur ignorant ipsi indigenæ, quidam Tarento vocant.

Chærades Insulæ, quas Thucydides vocat Insulas Iapygiæ, vnde iaculatores Messapios Græci suis nauibus impofuerunt: hodie *Isola S. Pelagia*, & *Isola S. Andrea* ante portum Tarentinum.

SASINA portus vbi Isthmus breuissimus; *Porto Cesareo*.

CALLIPOLIS, quam Plinius in ora Senonum locat corruptè pro Sallentinorum: nunquam est dicta Anxa, aut Anca, vt vult Leander, hodie *Gallipoli*.

IAPYGIUM Prom. aliter SALLENTINVM, ad quod appulit Æneas Italiam quærens: hodie *Capo di S. Maria di Leuca*.

LEVCA, oppidum & portus, vbi fons aquæ feruentis, de quo Strabo fabulas commemorat: *S. Maria di Leuca*.

SALLENTINORVM.

VR-
BES
ME-
DI-
TER-
RA-
NEÆ
SAL-
LEN-
TI-
NO-
RYM.

RVDIA, vel Rhodæ, & Rhodiæ, & Rhedia Plinio, vrbs Pædiculorum patria Ennij, vt omnes putant: *Ruia Cluuerio*; rudera vrbis ait Leander vocari *Ruse*.
Manduriæ & Mandurium, & Manduria, Plutarcho malè Mandonium, ad quam urbem cæsus Archidamus Argefilæi filius: hodie *Mandola Nigro*, aliis *Casal Nouo*, aut ei locus adiacens *Andoria*, aliter *Versentino* dictus.
Nereturum Sallentinorum cognominatum: *Nardo*.
SOLETVM, & SALANTVM, Plinio, aliter SALLENTIA, cuius meminit Stephanus, vnde dicti Sallentini: *Soletto*.
Vxentum: hodie *Ogento*
Bauota: nunc *Pacauita*. } Cluuerio.

NUM. 2. *Calabri, hodie partit d'Otranto au delà del'Apennin.*

- VR-
BES } BRVNDVSIVM: *Brindisi*, nobis *Brinde*; Stephano Bren-
tesium, à Brento Herculis filio, vel à portu flexuoso
M A- } & ramofo ad instar capitis Ceruini, quod Messapiis
RITI- } *Brention* dicitur, vt ait Stephanus citans Seleucum,
MÆ } quod sumpfit ex Strabone lib. 6. Hinc in Græciam re-
CA- } ctus traiectus, ait Strabo, quare à Tullio tritum iter in
LA- } Græciâ dicitur. Occupata est primò vrbs illa à The-
BRO- } seo, & Cretensibus, deinde à comitibus Iapygis, de-
RVM. } nique sub Regibus fuit: hîc Phalantus exulauit; facta
est Colo. V. C. 509. Velleio.
VALETIVM, aliter Baletium, & postea Valentium ad
Pactium fluuium: hodie *S. Marco*.
HYDRVS, seu Hydruntum *Otranto*, à Brundusio 150.
stadia distans, Straboni. Procopius ait priùs dictam esse
Hudrentum, Æthico Odruntum: meminit quoque
hîc Melamontis Hydruntis.
VR-
BES } VRIA, aliter Hyria, & Vretum, vbi M. Antonius
ME-
DI } cum paucis plurimos oppressit. In eâ erat Regia diui-
TER- } tis cuiusdam indigenæ. Cognominata est Messapia
RA } ad discrimen Apulæ, ait Plinius: apud Stephanum di-
NEÆ } citur opus Cretensium: hodie *Oria*, apud scriptores
CA- } mediæ ætatis appellatur Oiretum, vnde Archiepisco-
LA- } pus Oiretannus.
BRO- } ALETIVM corruptè Salepia apud Strabonem, apud
RVM. } quem lege Aletia, incolæ Aletini: hodie *Lezze*, &
} *Leccia*.
CA- } Veretum, antea Baris Straboni, incolæ Vretini Plinio;
LA- } hodie *Alessano*.
BRO- } CASTRVM MINERVÆ, seu templum, aliter Miner-
RVM. } uium ab Idomeneo conditum, Seruio; & huc descen-
} dit Æneas, vnde locus dictus est portus Veneris.
} Ducta huc Colonia V. C. 629. vt ait Velleius: hodie
} *Castro*.

§. 4. *Lucania, & Lucani.*

N V M. I. *Lucania cis Apenninum, seu olim Regio Posidoniatum: hodie vne partie de la Principauté Citerieure, & vne partie de la Calabre Citerieure.*

- V R- { TEMPLVM IVNONIS ARGIVÆ, ad ostium Fl. Silari ver-
sus Picentinos quibus tribuitur à Strabone: hodie
Torre.
- BES { Portus Alburnus: *Alfurno*, ruinae vrbeculae.
- M A- { PÆSTVM, seu POSIDONIA, incolæ Posidoniates, à
Neptuno sic dicta. Condita est à Dorienfibus vt vult
Solinus, à Sybaritis vt Scymnus; certè Strabo ait Lu-
RITI- canos hanc ademisse Sybaritis, Lucanis Romanos:
hodie *Rudera Piesti*, ab indigenis.
- M Æ { VELIA, quæ antea Helia, & Hyele; à Phocensibus con-
dita cum Harpagus Phocæam cepisset: postea ELEA
POS- dicta, patria Parmenidis, Zenonis, & aliquot Py-
thagoreorum: hodie *Castel à mare della Brucca.*
- D O- { PALINVRVS portus, cuius meminit Halicar. lib. 1. ho-
die *Palinuro.*
- N I A- { BVXENTVM, seu Pyxus untis, Πίξος Græcis, apud Dio-
dor. corruptè Teuxus, Pixis Stephano à quo malè in
TVM. mediterraneis Oenotrorum collocatur: hodie *Poly-
castro*: Leander putat esse *Pisciota*, quia nunc hîc ma-
gna Buxi copia.
- V R B E S { ATINVM: *Ateno*; quod oppidum alluit Tanager
MEDITER- } ibique hauritur: incolæ Atinates Lucani.
R A N E Æ. { Sontia, incolæ Sontini Plinio: *Sanza.*
- MON- { ALBVRNVS celebratus à Marone: hodie etiamnum
æstris infestatus, & dictus *Monte di Postiglione.*
- T E S. { CALAMATIVS, Calamarius Frontino, & apud eundem
corruptè alibi Cathena, vbi Licinius Crassus Spar-
raci socios deuicit: *Monte di Cappaccio.*
- FLV- { SILARVS, Silaris & Siler, fortè Aristotelis Cetus: ho-
die *Selo & Silaro.*
- VII { TANAGER cadens in Silarum: hodie *Negro*, quem ait
Vir-

- POSI- } Virgilius exficari; veriùs Plinius tacito eius nomine
ait in Campo Atinate per 20. pass. millia condi, ho-
die tantùm 4. passuum millibus non apparet.
- DO- } Calor: *il calore.*
- NIA- } Stagnum Salsum, vbi Spartacus suas copias refecit, val-
lo Craffi superato, non procul à Pæsto: *Fiume Salso.*
- TVM. } Elea ad Veliam urbē cui & nomen postea dedit: *Pisciota.*
Hales, seu Helees: *Halente.*
- LAVS, terminus Lucanorum, & Brutiorum: *Laino.*
- PRO- } Posidium è regione Insulæ Licosiæ: hodie ab eâ *Capo di*
MON- } *Licosa.*
- TO- } PALINVRVM, olim Phrygij gubernatoris, nunc loci no-
RIA. } men Melæ, & Dionys. Halic. hodie *Capo di Palinuro.*
- SI- } PÆSTANVS, seu POSIDONIATES; innuit Strabo lib. 5.
NVS } priùs Posidoniatem dictum esse, deinde Pæstanum:
coërcebatur Posidio & Mineruæ Promontoriis: ho-
die *Golfo di Salerno.*
- POSI- } ELEATES Romanis VELINVS Sinus & portus, vnde
DO } Maro 6. *Æneid.*
NIA- } — *portusque require Velinos,*
TVM. } aliter & Velienfis Sinus, inter Promontoria Posidium
& Palinurum: *hodie quedsciam nomine caret.*
- LAVS inter Palinurum Prom. & Laii Fl. ostia: *hodie*
Golfo di Policastro.

De Insulis agemus capite proximè sequenti.

NVM. 2. *Lucania trans Apenninum, seu olim ditio Sybaritarum: hodie*
vne grande partie de la Basilicate, & vne partie de la
Calabre Citerieure.

VR- } METAPONTVM, antea Metabum: hodie *Torre di Marc;*
BES } opus Pyliorum fuit, & eius urbis incolæ ditissimi erāt
maximè ob agriculturam, ideóque Delphis famosissi-
mamillam auream messem dedicarant. Cætera apud
Strabonem lib. 6. lege, & Eustathium, qui tamen
Parall. Geogr. Tom. II. NNnn

- malè hanc cum Siri confundit.
- MA- SIRIS, ad ostium fluuij cognominis, postea Hera-
 clea dicta, & Heracleopolis, quando Siris facta est
 RITI- Nauale Heracleæ. Dicta quoque est Leuternia,
 Plius, Sigium, & Polieum, vt colligit ex variis Clu-
 uerius. Fuerunt autem duæ vrbes Siris, & Heraclea,
 sed postea in vnâ coaluerunt, Siris ad Sirim Fl.
 MÆ Heraclea ad Acirim: Siris locus hodie *Torre San Ba-
 filio*, Heracleæ *Policaro*.
- SY- SYBARIS, quæ postea THVRIVM, & THVRIAE, ac tan-
 dem COPIAE, oppidani antea Sybaritæ, postea Thu-
 rini. Sita erat inter duos Fl. Sybarim *Cochile*, & Cra-
 thin *Crati*. Aquis obruta est à Crotoniatis, vt ait
 BARI- Strabo lib. 6. tam potens vt 4. gentibus vicinis im-
 perarit, & 25. vrbibus, 300. hominum millia eduxe-
 rit contra Crotoniatis, & supra Crathin 50. stadio-
 rum circulum impleuerit. Ab indigenis reparata di-
 TA- cta est Thurij, à Ro. Copiæ: hodie locus *Sybari Roui-
 nata*, quo loco fuit Thurium, nam vera Sybaris erat
 RVM. ad dextram Fl. Sybaris vbi *Torre Brodogneto*. De Sy-
 baritarum luxu lege Ælian. in variâ, & hist. Animal.
 A Thurio dictus est Thurinus pagus, & Ager Came-
 ra, seu Camere.
- V R- POTENTIA, incolæ Potentini: *Potenza*.
 B E S Abellinum Marficum, incolæ Abellinates cognomen-
 to Marfi: hodie *Marfico*.
- M E- LANGARIA, incolæ Langarini, & Langaritani non pro-
 D I- cul à pago Thurino, & Grumento: *Nogara*, seu *Na-
 cara*.
 T E- Acalandra, seu Calafarna, sed corruptè: *Salandra*.
 R A- Cælianum: *Cigliano*.
 N EÆ. GRUMETVM: hodie *Clarimonte*, fortè Suponaria Ptol.
 ad hanc vrbem Sempronius feliciter confligit.
 Opinum: *Opido*.
- FLV- BRADANVS, Brada Antonino, Lucaniæ & Apuliæ li-
 mes: *Bradano*.
- VII Casuentum: *Basiento*.

- SY- Alacandrum: *Salandrella*, seu *Salandra*.
 Cyliftarnus: *Racanello*, Langariam alluens.
 BARI- Aciris, Acidios Antonini: *Agri*.
 SIRIS, postea Seninus dictus: *Senno*.
 TA- SYBARIS: *Cochile*.
 CRATHIS: *Crati*, excipiens Busentum *Busento*, de quo in
 RVM. Nouâ.

§. 5. *Brutij*: la Basse Calabre, ou Vltérieure, & quelque peu de celle de deçà.

NVM. 1. *Brutij Cis-Montani*, olim *Hipponienses*, & *Rhegini*, hodie la Basse Calabre ou Vltérieure vers l'Occident, & quelque peu de la Citerieure, ou de deçà.

- VR- Cerilli, & Cerelli. & Carellæ: hodie *Cirella*.
 Clampetia, Liumo Dampetia, sed inter ignobiles vrbes accensetur: hodie *Torano Barrio*.
 BES TEMP^A, & Temese Colonia, celeberrima ciuitas veteribus: de quâ lege pulchram fabulam apud Pausaniam in Eliacis de manibus cuiusdam socij victi ab Euthymo: hodie locus *Torre Loppa*.
 RITI- TERINA, à quâ dictus Sinus Terinæus, 2. millibus pas. à Mari, sed ad Fl. hodie *Nuceria Barrio*.
 MÆ Portus Herculis ex descriptione Strabonis est *Tropea*.
 HIP- Emporia Nauale Medamæ; dubitat Cluuerius an non sit idem cum Portu Orestis: hodie *Bagnara*.
 PO- METAVRVM ad Fl. cognominem, & ad eius ostium; hoc quidam locant in Mediterrancis, & aiunt dici *Oppido*.
 NIEN- Taurianum, seu Tauriana, cuius rudera ad oppidum *Parma*, seu *Palma*.
 SIVM, SCYLLEVM nomen habet à Scyllâ quæ saxum est, vel scopulus in freto Siculo: hodie Scylleum est *Sciglio*.
 & Hoc oppidum muniit Anaxilaus Rheginorum Tyrannus contra Tuscos, & eo arcuit prædones à Freti traiectu.
 RHE- COLUMNA RHEGINA, Græcis Posidonium, hoc est
 NNnn ij

- GI- Neptunium Straboni *κολίς Πηγίων* : putat Cluue-
rius hodie dici *Colonna*.
- NO- RHEGIUM Col. cognomine Iulium *Reggio*, incolæ Rhe-
gini dicti, cùm alij dicantur Rheginenses. Solinus
putat à Chalcidensibus conditum. Multi putauere
dictum à *ρήγιμος frango* : quòd hîc Sicilia reuulsa sit
ab Italiâ, sic Plinius, & Strabo : hic tamen addit
RVM. aliam causam quòd Samnites iam vtentes linguâ
Romanâ appellarint illam Regiam *Βασιλειον*. Adiace-
bat vrbi Mineræ templum nobile, ait Thucydides.
- PRO- Lametum, aliter Lampetes : *Capo Souano*.
MON- Cænis Straboni, & Plinio, Ptole. Scylleum, malè apud
TO- Stephanum Insula ad ipsius freti angustias : *Coda della*
RIA. *Volpe*.
RHEGIUM : nunc *Capo dell' Armî*.
LEUCOPETRA, aliter BRVTIVM, in quo desinit alte-
rum Apennini cornu : hodie *Punta della Saetta*.
- FLV- Oeinarus, aliter Sabatum Antonino : *Sauato*.
Lametus : *l' Amato Fiume*.
- VII. AQVÆ ANGITIÆ : nunc *Aque della Fico*.
Angitula : *Angitola*.
Metaurum Stephano Metauros : hodie *Marro Fiume*.
- SI- LAMETINVS, aliter TERINÆVS, sed à diuersis vrbibus:
NVS. cum Antiochus apud Strabonem Napitiuum vocat,
vt & Dionys. lib. 1. Apud Ptolemæum vocatur Hip-
poniates, à Cicerone Vibonensis : hodie *Golpho di*
Santa Eufemia.
- VR- Lametia, aliter Lampetia, vrbs Oenotrorum : hodie
Cetraro Barrio : sed Cluuerius putat esse *S. Eufemia*.
- BES HIPPONIVM, seu VIBOVALENTIA, & Vibona, *Monte*
Leone, condita à Locris, dicta à Ro. Vibo Valentia.
Incolæ Græcis Hipponiatæ, Romanis Vibonenses.
Eius nauale Beuonam Procopius vocat, quod extru-
ctum ait Strabo ab Agathocle Siciliæ Tyranno : ho-
die *Aimona*, quam malè pro Hippone sumit Lean-
der. Colonia erat & Municipium : è regione Hip-
ponij erant Insulæ Ithacetiæ, Vlyssis Specula, qua-

- rum meminere Plinius, & Solinus.
- TER- Nicotera: *Nicodro*.
- R A- Medama, aliter Medma, seu Mesma: *Rossarno*.
- NEÆ. MAMERTVM, & MAMERTIVM, cuius meminit Strabo, hodie *Martorano*: ad hanc urbem extendit quoque Strabo SILAM sylvam, vnde Pix Brutia dicta; retinet adhuc nomen circa Consentiam.
- NVM. 2. *Bruti Transmontani, ubi olim Locri, & Crotoniate, hodie partie de la Basse Calabre vers l'Orient, & vn peu de la Haute.*
- V R- RUSCIANVM Procopio, Roscianum Antonino, aliter
- BES Ruscia Procopio, & eidem Nauale Thuriorum: hodie *Rossano* Archiepiscopalis.
- M A- RITI- Crimisa à Philoctete condita, & antea dicta Chone,
- MÆ vnde populi Chones, de quibus suprâ; in eâ templum Apollinis Alxi: hodie eius locus *Loziro*.
- CRO- TO- CROTONA, seu CROTON, incolæ Crotoniatæ: hodie *Cortone*. Olim ciuitas amplissima Liuius, scilicet 12. mil. pass. Flumine media eluebatur, & arce munita erat. Aëris saluberrimi, vnde paræmia *Salubrior Crotone*; hinc nobiles Athletæ, & pugiles inter quos excelluit miraculum roboris Milo inde dictus: ad hanc urbem montes Latymnus, & Phycus.
- NIA- T A- RVM, & L O- CRO- RVM. Tracis Tracuntis, ad quem confedere Sybaritæ per seditionem expulsi, sed hinc eiecti à Brutiis, cum hinc aliquandiu confedissent, hodie *Triunto*.
- FLV- VII Crimifus: *Fiunica*.
- CRO- Neæthus: *Neeto*, sic dictus quod hinc Græcæ mulieres captivæ naues Græcorum incenderint; à *vai*, & *aiwa*.
- TO- Æfarus: *Esaro*; cuius ostium Stomalimnum, & portus Æfarus cuius Strabo meminit.
- NIA- Targines: *Tacina*.
- T A- Semirus: *Alli*, vnde ei affixum oppidum etiamnum dicitur *Simari*.
- RVM, Sagra: *Sagrano*, ad quem templum Castoris & Pollucis qui adfuere Crotoniatibus: de his legantur Strabo lib. 6. & Iustinus xx.

- &
L O-
CRO-
RVM.
- Eleporus: *Alaro*, ad quem Græci Itali victi à Dionysio, ut ait Polyb. lib. i. vbi interpret Latinus malè Eleorum vertit.
- ALEX, aliter Cæcinus, & Carcinus, & Cæcinum: hodie *Alece*: quondam Locrensem agrum à Rhegino diuidens, de cuius cicadis in Admirandis agemus.
- Crimisa: *Capo dell' Alice*.
- LACINIVM: *Capo delle Colonne*; celebre ob templum Itionis ditissimum teste Strabone: dicitur aliter CROTONIS, & DIOSCVRIAS; de eo vide Cluverium, & de Insulâ ei appositâ. De eius diuitiis, regulis marmoreis, armentis, columnâ aureâ, vide Liuium & Diodorum; de arâ in Admirandis dicemus.
- PRO-
MON-
TO
RIA
- CRO-
TO
NIA
- IAPYGVN { 1. à Lacinio, *Capo della Naue*.
tria pro { 2. *dell' Orignano*.
montoria { 3. *Rizzano*.
- TA-
RVM,
- SCYLLACIVM, aliter SCYLLACÆVM, hodie *Capo de Squillaci*, vel ut aiunt recentes Tabulæ, *di Stallati*, à vicino oppido.
- &
- L O-
CRO-
RVM.
- COCYNTVM Appiano, aliis Coccinum, & Cæcinum, & Carcinum, totius Italiæ longissimum, ut quidam aiunt, inquit Plinius: hodie *Capo di Stillo*.
- ZEPHYRIVM, quod malè Auienus cum Leucopetrâ confundit: *Capo Burzano*.
- HERCVLIS Promontorium, vbi vela mutantur à nauigantibus ait Strabo: hodie nomen habet *Capo di Spartiunto*, à ventis dispertiendis.
- S I-
NVS
- SCYLLACIVS, & Scylleticus, inter Lacinium & Cocyn-
tum Promontoria: *le Golfe de Squillaci*.
- LOCRENSIS, aliter BRVTIVS, inter Leucopetram & Co-
cynum: *le Golfe de Girazzo*, seu *Girace*.
- TARENTINVS, inter Promontoria Sallentinum seu Ia-
pygium, & Lacinium: hodie *Golfo di Taranto*.
- MONS
- CLIBANVS, excursio Apennini montis ad Lacinium
Promontorium: hodie nomen commune retinet
Apennino.

- Muranum ad fontem Fl. Sybaris: *Murano.*
 Interamnium inter Fluuios Sybarim & Æfarum: hodie
ruine urbis S. Antonij.
- V R- Caprasia, Caprasia, & Caprasis: *Tarsia.*
- BES- Dedisæ, vrbs ignobilis Straboni: hodie *Bisignano*, quæ
 latinè nunc Besidianum.
- M E- COSENTIA, caput Brutiorum Liuio, Straboni, Plinio,
 Appiano; incolæ Cosentini: *Consenza.*
- D I- Brustacia vrbs Oenotrorum Stephano *Briatico*, aliis *Vm-*
briatico.
- TER- Siberina, seu Siuerina, cuius vina laudantur à Plinio,
 sed corruptè Seruitina vocantur, pro Seuerinianis:
 hodie *Santa Seuerina Cluerio.*
- R A- PETELIA, & Petilia, quondam Lucanorum caput Stra-
 boni, de ea Maro:
- NEÆ *Parua Philoëtete subnixa Petilia muro.*
 In montes Peletinos, seu Petelinos, se Spartacus re-
 cepit: Leander putat fuisse vbi hodie situm est *Belca-*
stro oppidum.
- CRO- SCYLLATIUM, antea Scylletium, colonia Athenien-
 sium ante Menesteo: putat Seruius dictum esse à
 TO- Virgilio Naufragum Scyllaceum, quòd hinc Vlysses
 NI A- de fragmentis naufragij sui urbem extruxerit, vel
 T A- certè à periculi similitudine cum Scyllâ: hodie *Squill-*
aci; à quo non procul locus vbi fuit portus dictus
 Annibalis, vbi breuissimus est Brutiorum Isthmus.
- RVM, Cocyntum, aliter Cæcinum, & Carcinum: *Stillo.*
- & CAVLONIA, priùs Aulonia, & Aulon Achæorum opus;
 à conualle, quæ est Græcis *Αὐλών*: hodie *Castro Vetere.*
- LO- LOCRI cognomento EPIZEPHYRII à Prom. Zephy-
 rio: eius incolas volunt alij oriundos à Locris Opun-
 tiis, alij ab Ozolis; pro Opuntiis facit quod *Naricy*
 vocentur à Marone & Cicerone, at Naryx quondam
 dicta est Opus ait Seruius; certè Stephano Naryx vrbs
 Locrorum Opuntiorum est, Priùs Zephyrium Prom.
 CRO- accoluerunt illi Locri, mox translati sunt ad mon-
 tem Esopin, ait Strabo: locus hodie dicitur *Gierazzo*,
 seu *Girace*, præterlabente Fl. cognomine, ad cuius

ostium erat portus Locrorum.

Decastidium: *Castidio*.

RVM. Peripolium ad Fl. Alecem Thucydidi; vrbs capta ab Atheniensibus contra Locros depugnantibus: hodie *Mandolaia*, non *Bona Cluuerij*, hæc enim non est ad Fl. *Alece*.

CAPVT X.

De minoribus Insulis adiacentibus Italia.

INSV. LÆ AD APV- LIAM.	DIOMEDEÆ sic dicta à Diomede Rege Ætolia, qui à suis eiectus tandem hinc mortuus est, & sepultus, cuius sepulchro primùm Platanus adhibita est. De auibus Diomedis dicemus in Admirandis. Quidã duas admittit vt Strabo, Plinius; Ptol. quinque; malè Seruius addit iis Electrã quæ est in sinu Tarentino.	Diomedeæ vbi sepulchrum Diomedis: <i>San Domino</i> . Tremereus cuius meminit Tacitus, & Iuliam Augusti neptẽ hinc 20. annis ait victitasse: <i>Tremiti</i> . Teutria cuius meminit Plinius: <i>Caprara</i> .
------------------------------------	--	---

INSV. LÆ	ELECTRIS, seu Febra in conspectu Tarentinae vrbs non longè à Calabria Seruio, vbi ait malè quæ Diomedas habitare: <i>hodie non comparct</i> .
-------------	---

AD	OENOTRIDES INSVLÆ } Pontia: <i>Pontia</i> . sic dicta ab Oenotris populis } Iſcia: <i>Iſcia</i> .
----	--

L V- CA- NIAM.	LEVCOSIA, aliter LEVCASIA, sic dicta ab vna è tribus Sirenis quæ hinc sepulta, vt ait Plinius, & alij: Dionys. Hal. lib. I. à consobrinã Æneæ: hodie <i>la Licosa</i> , saxum asperum & sterile.
----------------------	--

INSVLÆ	ÆNARIA, Homero, vt ait Plinius Inarime, & ab alijs Græcis Pithecusa, vel Pithecusæ: & Ænaria dicta est à statione nauium Æneæ: sed Ouidius, Liuius, Mela, Ænariam, & Pithecusas distinguunt, confudit Appianus 5. Ciuil. In medio Ænariæ mons Epopeus: Pithecusæ vocatæ sunt à Πιθηκούς <i>Simis</i> . Ab Homero Inarime, vel meliùs Ari-
--------	---